

EDITORIAL

El mes de novembre passat, la redacció de la revista va escriure una carta al Cap de Premsa del Departament de Cultura de la Generalitat. La raó era que havíem llegit al D.O.G. de Catalunya del 5 del mateix mes, que l'esmentat Departament havia repartit entre la premsa comarcal i local 240 milions provinents del conveni entre l'Administració de l'Estat i la Generalitat de Catalunya per a la normalització lingüística. Més concretament, les publicacions que responien a les característiques del TALLAFERRO rebrien la bonica quantitat de 400.000 pessetes.

En les concessions d'aquests ajuts no hi ha hagut cap mena de convocatòria perquè tothom pogués accedir-hi "en igualtat d'oportunitats", i sí, en canvi, molta pressa a distribuir els diners.

Perquè ens agradaria molt saber quin ha estat el criteri seguit a l'hora de fer la selecció i, així, quedar convençuts que la nostra revista no hi tenia cap dret, hem enviat la carta de protesta que, de moment, no ha tingut cap resposta. En ella recordàvem les característiques del TALLAFERRO:

- Es va crear l'any 1983.
- Periodicitat bimensual.

Impremta Aubert, S.A. Hospici, 9. Tel. 26 02 68. OLOT.
Fotocomposició: SERFO, S.A., Hospici, 9. Tel. 26 85 12. OLOT
Dip. Leg.: GI-153-84. "Tallafarro" no es responsabilitza necessàriament de l'opinió que expressin els articles signats.

- Difusió local.
- Eina d'informació de totes les entitats del poble.
- Oberta a tothom.
- Gratuïta. Podem subsistir gràcies als ajuts de l'Ajuntament de Besalú, de la Diputació de Girona, i a la publicitat.
- Cent per cent en català.

Al nostre entendre, són prou circumstàncies com per tenir dret a un ajut econòmic, donat l'esforç que fem per enriquir una mica més el que anomenem cultura catalana.

Malgrat tot, continuarem fent CULTURA CATALANA GRATUÏTA sense subvencions del Departament de Cultura de la Generalitat.

ÍNDEX

Editorial	1
Pàgina literària	2
Setze jutges / Reunió Amics Besalú / Assemblea CEB ..	3
Germandat de Donadors de Sang / Arròs amb bacallà	4
Flash de tres mesos	5
Homenots	6 - 7
Àrea de Joventut / Notes d'actualitat	8
Els matrimonis civils a Besalú / TV3 a Besalú	9
Sta. Maria de Besalú / Col·legi Públic Salvador Vilarrasa / Alumnes de 8è.	10
Circulació al Carrer Major	11
Moviment demogràfic	12

**TALLAFERRO DESITJA UNES BONES FESTES NADALENQUES
A TOTA LA GENT DEL POBLE**

Pàgina literària

“COM SEMPRE”

Com Sempre neix l'Amor fonent la nit,
esvaint boires que ofeguen el dia,
com Sempre, l'Infinit es fa alegria
i ens omple de somriures l'esperit.

Com Sempre, Déu se'ns dona generós
lliurant-nos il·lusió, fe i esperança,
com Sempre, el món conviu la lloança
i tot és més fresc, viu i formós.

Que aquest Sempre, Senyor, sigui l'Infant
que ve fins a nosaltres estimant
i ens fa florir de llum tota la vida,
que el niu del nostre cor sigui el bressol
d'un Nadal de Pau i de Consol
que a viure més feliços ens convida.

NADAL 1990

Joan Gratacós i Fàbrega

NADAL

El fred
hivernal
s'apodera
dels arbres
i les plantes.
Els cossos
de la gent
transiten
encongits
i en els solcs
malmenats
de la terra,
hi penetra
la gebrada,
mentre el gelit
vent, arriba fins
al moll de l'ós.
La vida
exterior
se'ns mostra
esquerpa
i solitària.

El lladruc
d'un gos
ens torna,
de retruc,
a l'univers
interior,
on l'escalf
dels records,
l'amistat,
i la família,
ens ofereixen
l'estada
solidària,
altrament
nostrada
i fortament
abellidora,
de l'enyorat
Nadal.

BESALÚ, 22-XI-90.
Francesc Ventura i Siqués

Dos contes d'animals per als més petits

LA HISTÒRIA DEL BE I L'OCELL

Una vegada hi havia un be que vivia en una masia. Era en Xicus.

De petit, ja havia tingut el desig de poder volar, però mai no ho aconseguia.

Un bon dia un pardalet va entrar al corral de la masia en recerca de menjar. Quan el be el va veure, li va preguntar si l'ensenyaria a volar. Aquell petit ocell li va contestar que sí, però que hi havia una condició: l'ensenyaria a volar a canvi que ell li proporcionés el menjar de tot un any. Tot seguit el va advertir que anar pel cel costava molt i que s'havia de fer un gran esforç per enlairar-se.

En Xicus no hi va veure cap inconvenient i li va dir:

-Si a tu t'està bé, a les dotze en punt ens trobarem a l'alzina de part de baix.

El pardalet li contestà:

-A mi sí que m'està bé, però ja t'he advertit que volar costa més del que et penses.

Tot seguit l'ocell va marxar.

El be estava més content que unes pasqües perquè el seu somni es faria realitat.

Quan van ser les dotze tots dos, molt puntuals, es van trobar a la gran alzina.

El pardalet digué a en Xicus:

-Au, va! Puja dalt de l'arbre i quan jo et digui "ja!", saltes i mous les potes amunt i avall amb tota la teva força.

El xaiet va pujar fins dalt de tot i quan el pardal li va donar el senyal es va tirar daltabaix.

No sé pas què va passar o què va fallar. El cas és que el be va caure i es va fer molt de mal. Una mica més i semblava una truita. Mai més no li passà pel cap la il·lusió de volar.

Aleix Oliveras i Albrich

EN PINXO I EN XOP

En Pinxo i en Xop són dos animals molt amics.

Tots dos viuen en boscos molt florits.

-Hola, Pinxo. Com estàs? T'has llevat bé, aquest matí?

-Sí, estic molt bé; fa un sol esplèndid, aquest matí, oi?

Els nostres amics són un esquiroi i una llebre petita. En Pinxo és l'esquiroi i en Xop és la llebre.

Tots dos s'avenen molt.

En Pinxo proposa de fer un berenar a la plaça del mig del bosc, la plaça més gran. L'un hauria de portar avellanes, ametlles, etc... I l'altre pastanagues, herbes, cols, pinyes...

Queden d'acord per trobar-se a les sis en una casa abandonada que hi ha al mig del bosc.

Dong! Dong! Dong!... ja són les sis...! Els nostres amics, impacients, corren per trobar-se i anar cap a la plaça.

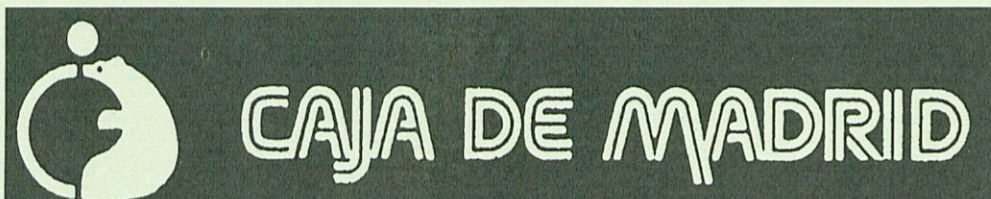
Mentre van caminant, van cantant una cançó i ballen amb el farcell a l'esquena:

-Laralala!!! Laralala!!! Anirem a berenar...

En Xop, content i feliç, diu que ja veu la plaça i ja els tens tots dos corrents i cridant per veure qui hi arriba primer.

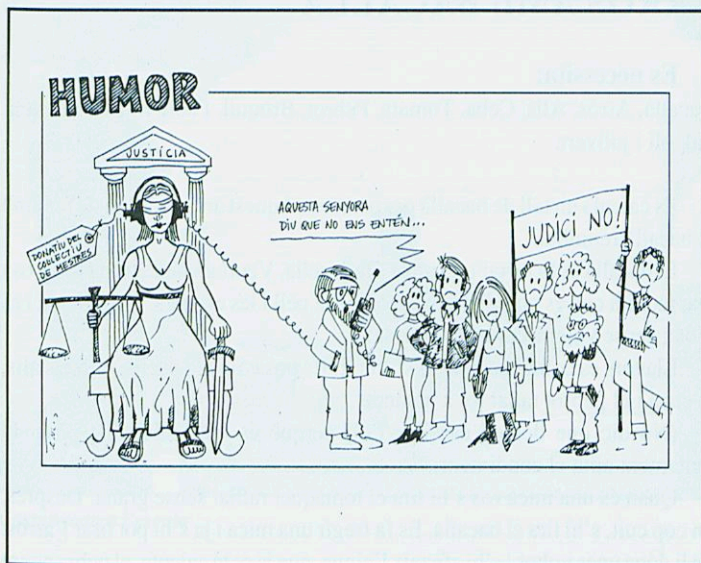
Un cop són allà berenen, passen una tarda d'allò més bé i se'n tornen contents cap a casa.

Rosa Juan i Compta

BESALÚ: Avinguda Lluís Companys, 5 - 5 bis. Tel. 59 00 00

SETZE JUTGES (I LA SECRETÀRIA) D'UN JUTJAT CATALÀ ENS FAN LA LLEI (I SE LA MENGEN) EN CASTELLÀ

De la revista "TRAC". La revista dels mestres garrotxins.

El judici celebrat contra quatre mestres de la comarca va tenir un incident inversemblant: es va suspendre mitja hora per trobar un traductor, ja que la secretària del jutjat va dir que no entenia el català. Cal preguntar-se: *La normalització lingüística encara no ha arribat a l'àmbit judicial?*

Però encara hi ha més: les mestres, pel fet d'haver demanat parlar en català, podrien haver de pagar les despeses ja que, segons el jutge, van a càrrec del qui sol·licita l'interpret.

Cal que preguntem: *Encara no ha arribat el moment en què la llengua oficial dels jutjats catalans sigui el català?*

En el camp de la normalització lingüística els ensenyants podem dir que anem molt per davant d'altres institucions. Què passa, doncs?

Que uns som més conscients que altres a l'hora d'exigir i usar la nostra llengua? O potser altres pensen que demanar *un dret que ens pertoca* anirà en contra del que estem defensant?

És ben clar que això no ajuda gens la nostra llengua. Cal que l'exigim perquè hi tenim tot el dret, sense cap necessitat, per part nostra, de pagar interprets.

Com a mestres aquest fet també ens deixa esfereïts, perquè des de l'escola estem treballant per millorar la nostra llengua i sembla que això no es fa extensiu a la resta dels estaments oficials.

Parlar sempre en català i només en català és, però, una opció no tan sols legal, sinó perfectament legítima.

A quí fa nosa, doncs, el català?

400 jutjats

REUNIÓ GENERAL DELS "AMICS DE BESALÚ"

El dia 17 de setembre els Amics de Besalú celebraren la seva reunió general anyal reglamentària. Hi foren convocats no solament els socis, sinó també l'Ajuntament de la vila i els caps de totes les associacions locals.

Al llarg de la reunió es donà compte puntual de les activitats desenvolupades durant l'any i es tractaren els apartats de l'ordre del dia.

Hi eren presents un grup de Sant Llorenç de Cerdans que anteriorment havien sol·licitat de celebrar la propera assemblea d'estudis sobre el comtat de Besalú en aquest poble del Conflent, a la Catalunya Nord. Estudiada conjuntament la qüestió, el president permanent de les assemblees, Sr. M. de Vallgornera, declarà convocada la setena assemblea per al 26 d'agost de 1991, notícia que fou molt ben rebuda.

Com cada any, la reunió fou seguida d'un acte cultural que enguany fou especialment interessant. Volem referir-nos al recital del poema *Ingilberga*. L'autora és Mercè Sala, Vda. de Vilamanyà, que el va recitar conjuntament amb cinc poetes i rapsodes components de l'Esbart Femení de Poesia i Amics Poetes de Mataró, tots ells repetidament guardonats. Les tres veus femenines i les dues de masculines s'alternaren en els deu cants i 1.200 versos que formen l'obra.

El fet que els personatges protagonistes fossin de la casa comtal de Besalú va donar un doble interès a recitar-lo justament a la nostra vila, encara que l'estrena s'hagués fet a Sant Joan de les Abadesses i després a Barcelona i al castell de la Roca del Vallès.

En efecte, *Ingilberga*, la protagonista del poema, fou filla bastarda del comte de Besalú Oliva Cabreta, que la reconegué com a pròpia i posteriorment deixà el comtat de Besalú per fer-se benedictí a l'abadia de Montecasio, on morí.

Ingilberga era, per tant, germanastra del comte de Besalú Bernat, dit "Tallaferro" i d'Oliba, que fou abat de Ripoll, bisbe d'Elna i fundador de Montserrat. Un altre germà fou el comte Guifré de Cerdanya, fundador del monestir de Sant Martí del Canigó, i la darrera, Adelaida. Personatges, tots ells, que pels seus fets han traspassat el mil·lenari i encara avui es recorden.

Ingilberga fou destinada des de la infantesa al convent de Sant Joan, del qual posteriorment fou abadessa. L'última abadessa d'aquest convent dissolt, segons la Història o les històries, acusat de corrupció.

Mercè Sala per triar aquest tema s'inspirà en fets i persones històriques que tracta amb rigor, teixint a l'entorn d'*Ingilberga* un poema respectuós d'un caire diríem èpic, de gran volada, i d'una força que manté l'atenció i l'admiració de l'auditori. Un poema treballat amb gran cura i recitat amb èmfasi que fa reviure un tema molt humà. Ja que les vicissituds i els problemes, els vicis i les virtuts, es repeteixen i cada etapa històrica té els seus. En aquest cas *Ingilberga* n'és una víctima que ni la història ni Mercè Sala no s'atreveixen a jutjar.

Realment fou un regal, una vertadera festa gaudir d'aquest recital, i tant l'autora com els seus companys foren molt aplaudits i felicitats.

L'acte s'acabà amb xampany i bon ambient de germanor, tot celebrant l'èxit dels artistes convidats.

ASSEMBLEA ANYAL DEL C.E.B.

Com cada any, l'Assemblea se celebrà l'últim diumenge de novembre. Així doncs, l'Assemblea General Ordinària de Socis començà a les 11 del matí del dia 25 a Can Tenes. Després d'unes breus paraules de la presidenta, que ens parlà del mal any que hem passat tots per la mort d'en Joan "Fidel" en un accident de muntanya, continuà amb el resum de les activitats fetes per les diferents seccions i els nous projectes que pensen dur a terme. Després es passà a l'apartat de precs i preguntes.

Com a acords a assenyalar, cal parlar de l'augment de quotes, que passen de 600 a 800 ptes., donat l'augment del cost de les activitats i del material, i al fet que la quota no s'havia pujat en molts anys. També s'aprovà un canvi en l'escut del Centre, el costat esquerre del qual passa de tres barres vermelles a quatre, en sintonia amb l'escut de la vila.

Mutua General de Seguros

ASSEGURANCES DE LA LLAR
PLANS DE JUBILACIÓ, a
GESTORIA BASSOLS

Germandat de donadors de sang

LA DIADA DEL DONANT A LA GARROTXA

Octubre. Aquest mes ja comença a tenir història, perquè celebrem la diada del donant de sang a la nostra comarca, la Garrotxa. Aquesta va ésser la segona vegada, el segon any en què vam organitzar la diada, i tant de bo la poguéssim anar organitzant any rera any, perquè és una festa simpàtica i de fraternitat com n'hi ha poques.

Dic octubre i en realitat aquesta vegada va celebrar-se el 30 de setembre, però segurament l'any que ve la passarem al primer diumenge d'octubre i ja serà una festa tradicional en l'agenda de tots els donants de sang.

Organitzar una diada així a primer cop d'ull sembla fàcil. En realitat no és tan fàcil ni planer, però de veritat que tots els donants us mereixeu això i molt més, i als delegats de cada poble de la nostra comarca no ens fa gens de mandra treballar per organitzar-la, i procurem que no hi falti res; si més no, almenys tot el caliu humà que nosaltres senzillament hi podem aportar.

Aplegar en un lloc 890 persones, o algunes més, i que tot funcioni, és una tasca que necessita coordinació i dedicació. Ara bé, això s'aconsegueix creant un clima d'amistat i companyonia, un vincle entre tots els delegats que, amb afany, hem aconseguit ésser més que uns delegats de poble: hem aconseguit ésser un grup d'amics els quals, tots i cadascun, hi posem el nostre gra de sorra, la nostra bona voluntat, i d'aquesta manera les coses van per bon camí i s'aconsegueix tot el que cal. Tothom sembla que va tornar a sortir satisfet de la diada, tothom va respirar amistat i germanor. Una trobada així és gratificant en el món actual en què hem de viure regits per la premsa, l'estrès i el materialisme. En la diada del donant sortosament sembla que per a unes hores s'oblida tot això i tots gaudeixen d'una diada reposada, amable i d'alegria compartida. Malgrat tot, aquest any hem passat els nostres maldecaps degut al temps. El dia abans plovia a bots i barrals. I el mateix diumenge a les 7 del matí encara plovisquejava.

Teníem el cor en un puny. Sortosament, gràcies a Déu tot va anar bé i fins i tot el temps ens va acompanyar fins els darrers moments.

Arriba el final de la diada, estàs cansat però satisfet, content que, una vegada més, la festa, la diada del donant de sang, s'hagi pogut celebrar i que hagin estat unes hores inoblidables de sana alegria i autèntica amistat.

Cada comarca fa la seva diada, totes procuren que surti com cal. Són d'admirar però, sincerament, la nostra, la diada de la Garrotxa, té quelcom indescriptible, té una màgia, una cosa impalpable que fa que d'entre totes sigui la millor. Amics, això jo crec que és per tot el civisme que porteu a dins i que en moments com aquest surt a fora i es demostra aquesta bella realitat que ens estimem els uns als altres i que procurem sempre ajudar-nos mútuament en tot el que cal.

Endavant, amics! Fem que aquesta gran família, aquesta unió modèlica dels donants de sang, vagi sempre avançant i creixi cada dia més.

Demostrem tota la generositat desinteressada que portem a dins, anem sempre que puguem a donar la nostra bossa de sang, aquesta bossa que pot salvar una vida; pensem sempre que donar sang és donar vida. No en dubtem ni un sol moment, amics; siguem generosos i regalem la nostra sang que tantes i tantes persones necessiten per viure.

Poca cosa més puc dir-vos, només que, com sempre, per al que sigui i us faci falta sempre em trobareu a la vostra disposició.

Com sempre, us saluda molt sincerament el vostre delegat i amic, en
Joan "Zafont"

La cuina bona, senzilla, ràpida i saludable de la Srta. Teresa Cucala ARRÒS AMB BACALLÀ

Es necessita:

Bacallà. Arròs. Alls. Ceba. Tomata. Pebrot. Bròquil. Pebre negre i vermell. Sal, oli i julivert.

Es calcula un tall de bacallà per persona. Aquest arròs no s'ha de fer amb el bacallà remullat.

El bacallà es fa torrar una mica a la graella. Veureu que es torna tou, cosa que facilita que es puguin treure molt bé la pell i les espines. S'esmicola i es renta, sense voler treure-li tota la sal.

Llavors es comença a fer el sofregit: Es posa oli a la paella amb els alls, la cebeta i el pebrot tallat tot a bocinets.

(No dic que deixeu escalfar l'oli perquè és més saludable posar-lo juntament amb el condiment).

Quan és una mica ros s'hi tira el tomàquet ratllat sense grana. Després, un cop cuit, s'hi tira el bacallà. Es fa fregir una mica i ja s'hi pot tirar l'arròs. Se li dóna unes voltes i s'hi afegeix l'aigua, que ja es té calenta, el pebre negre i el vermell.

(El càlcul de la quantitat d'aigua per arròs depèn de com quedi de cuit. Amb una tassa d'arròs per tres d'aigua queda "al dente").

Es té el bròquil tallat a llesquetes fines i es col.loca per tot el cim, i al final una espolsada de julivert. No es toca fins que no és cuit.

Si es vol completar el plat, s'hi posen uns ous durs per sobre, a rodanxes.

Fet amb el bacallà sense dessalar queda molt gustós.

T. Cucala

ÉS BO SABER QUE...

-Els llegums són aliments francament bons, sobretot per a la mainada ja que són rics en proteïnes, necessàries per formar els músculs i els ossos. En vitamines, imprescindibles per al bon funcionament del nostre cos. En calories, que donen energia.

-És un bon costum barrejar els llegums amb arròs perquè als llegums els falten algunes substàncies que abunden en l'arròs.

Així s'obté un plat més complet que alimenta més i millor.

Si els llegums es couen amb olla de pressió es perden menys vitamines.

llibreria
Capellades

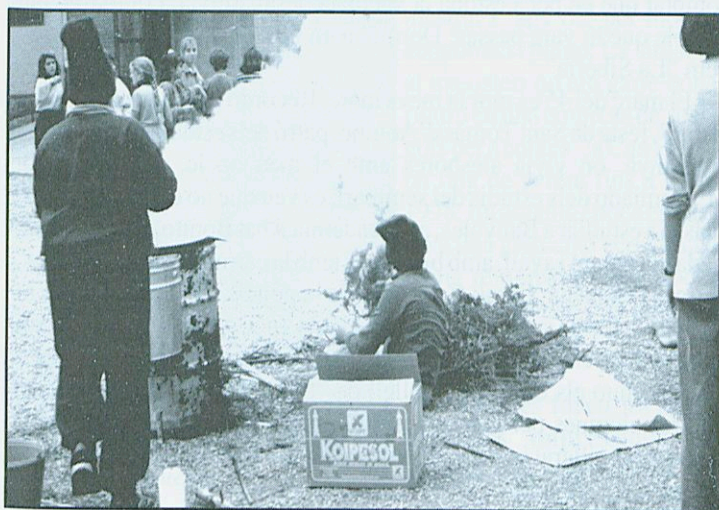
Papereria - Impremta - Objectes escriptori -
Joguines.

Av. President Companys, 5 - Tel. 59 07 90. BESALÚ

Plaça Llibertat
BESALÚ

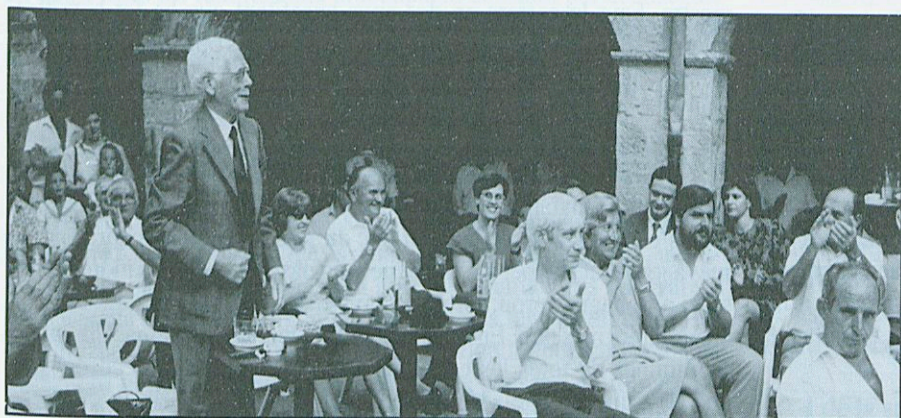
FLASH DE TRES MESOS

Castanyada a l'escola

La Pubilla d'enguany

Pregó de la Festa Major

La Marxa de la Bona Petja

Pom
de
flors

Avgda.
Lluís Companys, 16
Tels. 59 12 52 /
59 02 76
B E S A L Ú

FELIÇ ANY

ceferius

c/. Ganganell, 21 - BESALÚ
c/. Pamplona, 88 - BARCELONA

HOMENOTS

JOSEP BUCH I FRIGOLA. Mestre i director de l'Escola Pública de Besalú. Nascut el 27 de març de 1931 a Sant Feliu de Pallerols. Casat, amb tres fills i cinc néts. 26 anys de mestre, 21 dels quals a Besalú, en dues etapes: Del 1958 al 1967, i del 1978 al 1990.

-Sr. Buch, què ens podria explicar de la seva infantesa i adolescència?

Ui! Tant la meua infantesa com l'adolescència les recordo com a temps molt difícils per molts motius. Vaig néixer l'any de la proclamació de la República, el 1931, i penso que això em portà mala astrugança. Quan tenia 8 anys ja se'm va morir el pare, víctima de greu malaltia, aquells dies del mes de març del 1939, pocs dies després de l'entrada dels "nacionals" a Sant Feliu. Degut a la desgràcia la meua mare, la meua germana i jo anàrem a viure a Salt, on gràcies a la influència d'un meu oncle, capellà, la mare pogué entrar a treballar al sanatori o manicomi. Recordo...

-Un moment, si li plau. Què recorda de la guerra a Sant Feliu?

A grans trets recordo les dues dates més importants i alguns altres detalls. Recordo el dia en què va "esclatar" com qui ha viscut un malson: corredisses de la gent, el pare no era a casa. Darrera de casa hi havia l'església i vam sentir la cridòria i soroll de trets, la casa tremolava..., pudor de fum i pólvora... De l'últim dia em ve a la memòria que des de darrera els vidres de casa miràvem com queien les bombardes al mig del Firal, plaça del meu poble. Podíem observar com les parets de les cases quedaven plenes de forats de metralla, dels trets que disparaven els "nacionals" des de la carretera de la muntanya de la Salut. Al cap de poc veiérem a la carretera gran cues de gent que marxaven carregats amb roba i seguits de nens petits... No enteníem pas què passava.

-Hem deixat el fil quan van anar a viure a Salt.

Sí, a Salt m'hi vaig estar fins que, més o menys, vaig complir 9 anys. Molta misèria. Després se'm millorà una mica la situació perquè vaig anar a viure a Banyoles on el meu oncle, que era missioner, em va trobar feina: havia de fer d'escolà i d'ordinari al convent de les monges carmelites. Allà vaig poder tornar a fer cagar el tíó! Un any més tard vaig entrar a estudiar al seminari fins als 14 anys. Passàvem uns temps en què faltava de tot. Nosaltres... quin fart de moniatos barrejats amb les patates! Farro (potser molts no sàpiguen què vull dir) ben espès, on la cullera s'aguantava dreta. Esperava amb molta ànsia

la visita que tot sovint em feia la mare perquè segur que em portaria un paquetet i no hi faltaria una bona teula de xocolata! Ja podeu comptar que en poca estona la xocolata desapareixia. I quin fred tan terrible que hi vaig passar! Dormíem en una sala que tots anomenàvem "La Sibèria".

El març del 45 es mor la meua mare. Recordo que era precisament el dia 7, festa de Sant Tomàs d'Aquino, patró dels estudiants. Va morir a Serinyà, on vivia aleshores amb el meu oncle, el seu germà. M'acomio dels estudis del seminari, es veu que no era el meu destí, i passo a estudiar a Banyoles, a l'Acadèmia Abat Bonito, el batxillerat. Cada dia amunt i avall, amb bicicleta i amb la carmanyola "fiambrella" darrera l'esquena. Carai! Com recordo la pujada de Can Ordis! Se'm feia molt forta, sort que alguna vegada (poc seny) ens agafàvem darrera d'un camió, que pujava quasi més a poc a poc que nosaltres.

Continuo els estudis al Col·lell de "fàmul", o sigui, fent de criat d'altres alumnes per guanyar-m'hi l'estada. No obstant això, no hi acabo el batxillerat ja que a 7e em trasllado a Barcelona per continuar en una nova situació.

-Ara arribem a la joventut.

Sí, L'estiu del 1949 canvio de domicili i me'n vaig a Girona, on puc entrar a treballar a l'Hospici i al mateix temps estudiar per a mestre. Faig la carrera en dos anys aprofitant que he fet batxiller superior. Sortosament, al cap de dos anys trec les oposicions i vaig de mestre cap a Ogassa.

-A Ogassa?

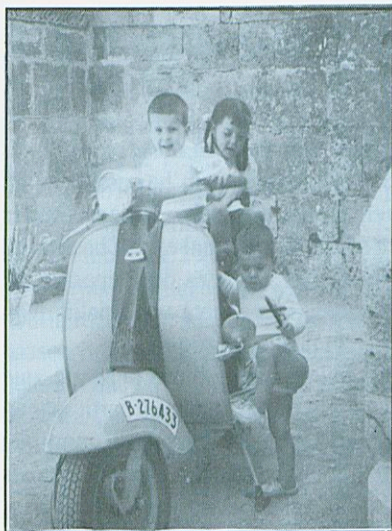
Sí, aleshores un poble minaire i pagès del Ripollès que ara tothom coneix per la matança del porc i pels aires purs d'aquelles contrades. Allà s'estabilitza la meua vidai puc dir que els millors records de la meua joventut són per als anys que vaig passar en aquells indrets. Per si no n'hi hagués prou, foren els anys en què em vaig casar... Però ja en parlarem més tard. En aquella escola hi tenia molta feina: Cinquanta alumnes de totes les edats, de 4 a 14 anys. D'allà recordo una anècdota que reflecteix la varietat de caràcters que trobem els mestres, i que hem de tenir molt en compte. Un dia explicava la creació del món dient que abans no hi havia ben res ni ningú. Un dels més petits es posà a plorar amb tot el sentiment, mentre que un altre reia amb totes les forces. El qui plorava deia que si no hi havia res, on era la seva mare? L'altre, en canvi, deia: Olé!, olé! no hi havia escola! De veritat que allà a Ogassa és on he experimentat i sentit millor què és fer de mestre. Hi ha moltes circumstàncies que hi ajuden! Pot influir-hi també, en això de tenir-ne tan bon record, el fet de sortir d'una situació anterior molt inestable, el fet del casament amb la Maria i de tenir-hi el primer fill, la Dolors. Potser són els moments més dolços de la novel·la que estava escrivint i que viu un gran percentatge de gent.

-I arriba a Besalú.

Sí, després de cinc anys a Ogassa vam venir a Besalú.

-I per què a Besalú?

Sobretot per motius de proximitat familiar i bones comunicacions amb ciutats grans. La Maria era de Banyoles i l'estany, "la bassa", que sempre li dic jo, estira molt. El meu oncle i la meua germana vivien també pel mateix indret, aquell temps a Porqueres, on ens havíem casat, i en un futur potser també aniríem cap allà. Però encara avui som a Besalú. Tot i que m'havia desaconsellat de venir-hi el qui aleshores era Inspector, Sr. Bastons: *A Besalú, vols anar? Pobre de tu, si és una "pastera de fam"!*

Tots a la conquesta...

-Continuï, continuï...

Durant nou anys faig de mestre. L'any 67, per motius econòmics, plego: La situació al magisteri no era gaire bona i entro en una empresa de "cargols per a cotxes", a Can Parés, on faig de gerent fins a l'any 1978. En aquella època es passava una greu crisi econòmica i vaig reingressar; vaig poder tornar a ocupar una plaça a Besalú. I fins ara...

-Quines foren les seves primeres impressions en arribar a la nostra vila?

Vaig trobar que en general era força pobra i tancada. Més tard, amb l'establiment de l'empresa "Cargas Blancas" es propicià un creixement econòmic notable. De totes maneres he de dir que tot i aquella penúria que he citat, hi havia en quasi totes les famílies una preocupació constant per aconseguir que els seus fills estudiessin. I els mestres Duranton, Juanola, jo, i més tard en Guix, fèiem moltes hores de "conferències" per ensenyar batxillerat o comerç. A quines hores plegàvem...?

-Desenvolupà alguna altra activitat, a més de la professió, en el poble?

I tant que sí! Al poble ja s'hi havia fet alguna activitat que aprofitava l'estructura del que es deia "Frente de Juventudes", moviment dintre la Falange. Juntament amb altres amics ens integràrem altra vegada en aquella organització, que més tard es digué O.J.E. (Organización Juvenil Española). Recordo aquella època amb molt de gust, però també amb molta recança. Ja ha passat i no tornarà. A Besalú s'hi feren un seguit d'activitats, tant esportives com culturals, que feren que el nostre jovent s'escampés per arreu deixant-nos en bon lloc.

Més tard, amb les gestions d'altres persones, encapçalades pel Sr. Juanola, Alcalde en aquells temps i director del nostre centre, aconseguírem el que molt de jovent esperava: els terrenys per al camp de futbol. El Sr. Salvador Vilarrasa i Sicra, oncle de l'actual empresari del mateix nom i cognoms, va regalar a la vila els terrenys on actualment juguem a futbol i on hi ha la part més nova de la nostra escola i el menjador. Per això actualment, i en senyal d'agraïment, encara porta el seu nom. D'això fa vint-i-cinc anys. Ja es comentarà en algun altre mitjà.

-Així doncs, en quines entitats ha participat, com a membre de la Junta o com a responsable directe?

Dins el moviment de la OJE fèiem atletisme, cross, excursionisme... Vàrem crear el "balonmano", que jugàvem a la plaça. També he estat president del futbol, responsable de colònies parroquials, regidor de l'Ajuntament en dues èpoques ben diferents (la franquista i la democràtica actual), fins i tot durant uns dies vaig haver d'exercir d'Alcalde accidental... Ah!, i també component de les Veus de Besalú.

-Ha trobat gaires canvis en la seva tornada a l'ensenyament?

I tant! Molts i favorables. El que més, la distribució per edats i cursos. Els alumnes poden ésser molt més ben atesos. Els llibres, molt

adequats. Més material. Els nens són atesos molt més aviat, ja que tenim el parvulari, cosa que fa que tinguin uns aprenentatges molt bons per a l'entrada a l'ensenyament següent. No en va havien passat onze anys!

-L'arribada de la democràcia ha incidit en el món educatiu?

Segur que sí. No hi ha tants condicionants polítics, o ben pocs si te'n saps desllindar. Tenim més llibertat per a les nostres actuacions i per a les dels alumnes. I, per què no dir-ho?, ja no et pots trobar amb cap inspector que et digui: *La clase, Sr. Buch* (o el mestre que fos), *la debe hacer en castellano*.

-Com veu la reforma de l'ensenyament?

Necessària, però em preocupa que no es pugui portar a terme tal i com ha passat amb les altres tres que he conegut. Si no hi ha una despesa econòmica suficient, podria ser que fos pitjor el remei que la malaltia. La veig massa tècnica sobre el paper i pressuposa més professorat i millors instal·lacions i material. Sense això no hi ha garanties d'èxit.

-Quines han estat les principals satisfaccions que ha viscut com a mestre?

No es poden ni comptar ni qualificar. El sol fet de veure créixer la mainada i notar els canvis que en ells es van produint, és d'una tal força que supera comparacions d'altres tipus. Hi ha moments que sí que et commouen, et corprenen: quan trobes un alumne després d'uns anys i quasi no el coneixes... El triomf personal de molts d'ells... Recordo una ex-alumna de Besalú que un dia, fa temps, em digué: *Sóc mestra per culpa teva*. Potser peco de falsa modèstia en explicar-vos tan realment aquests moments, però ho faig per afegir-hi que a qualsevol mestre que li feu una enquesta d'aquest tipus us dirà que també ell els ha viscut. I és que treballar amb la mainada, tot i que costa i té moments difícils, té moltes compensacions.

-I de la seva feina com a director?

N'estic molt satisfet perquè en aquests set o vuit anys els companys m'han ajudat molt, ja que és una feina de conjunt. Ha estat molt agradable treballar tots plegats. Hem aconseguït força coses per millorar, tot i que no ho tenim tot, encara.

-Continua essent Besalú un poble tancat?

El sector jove és molt més obert en general que no pas abans. La gent de mitjana edat i més grans, com ara jo, estan o estem a veure

Besalú. Inauguració del camp de futbol (1965)

venir abans d'establir relacions una mica obertes. Crec, no obstant això, que aquest defecte és molt general dins el poble català. Per altra banda, i a favor de la nostra vila, constatem que ben bé que ha acollit una immigració que s'ha arrelat totalment aquí.

-I de la campanya dels preservatius, què ens en diu?

Que se'n parla massa i s'educa poc. Si hi hagués hagut una mica més de la segona cosa, no n'hi hauria tanta de la primera. En concret, la trobo necessària donada la situació actual, però no la trobo adequada. Dóna peu a bromes massa fàcils, com si tot rodés sobre un únic eix.

Tampoc, per altra banda, no trobo encertada la postura dels bisbes espanyols, totalment negativa, sense reconèixer que han fet tard en aquesta qüestió. I deixeu-m'hi afegir que la campanya tampoc no ens havia d'haver arribat imposada des de Madrid, sense poder-hi dir primerament la nostra. O és que en això tampoc no tenim competències?

-De les Veus de Besalú, què ens n'explica?

Uns set o vuit anys amb molts bons records, també. També algunes enrabiades, és clar. O és que no n'hi ha? Escampar les nostres cançons per tants i tants de pobles com vaig poder visitar, va ser molt bonic. Recordo amb estimació els companys que tenia.

-Quins són els seus millors i pitjors records des que està a Besalú?

Els pitjors, com suposo que per a molta gent, els desgraciats accidents de trànsit que ens han robat gent tan jove i tan maca. És una

situació que costa d'acceptar.

De millors moments n'hi ha hagut molts. Naixement dels fills, tornada a l'ensenyament, millores a l'escola... N'hi ha tants!

-Bé, Sr. Buch, voldria afegir-hi alguna cosa més?

Sí, voldria citar una altra activitat que després m'ha passat per alt. Una activitat que desenvolupàvem la meva dona i jo i que ens va fer molt de profit a ella i a mi, com a casats, i de la qual es van beneficiar també una sèrie de persones: Eren unes xerrades de preparació al matrimoni per a parelles interessades. Les encetà un capellà, Mn. Mollerussa, que aleshores estava a la nostra parròquia.

Vull ressaltar aquesta activitat pel fet que hi havia la Maria, que treballava amb mi. Crec que si he pogut portar a terme o participar en les activitats detallades en l'altre punt, ha estat gràcies al suport que he trobat sempre al seu costat. No només hi ha la feina que llueix més i que es veu...

Per no fer-me pesat, ja només vull comentar un aspecte:

És trist sentir tants de catalans arreu que parlen en castellà! Veure tantes entitats industrials, comercials o bancàries que no s'esforcen gens a usar el català, i que no els costa gaire passar-se al castellà. No en donem la culpa a ningú. És ben nostra. Hem d'aprofitar l'oportunitat i no ser covards. Si no parlem la nostra llengua, com convencerem els altres que ho facin?

Moltes gràcies, Sr. Buch. Estem segurs que el seu exemple de lluita i tenacitat per millorar el país i, sobretot, l'ensenyament a Besalú, és i serà recordat molt de temps.

L'equip de redacció

Àrea de Joventut

ACTIVITATS D'HIVERN

L'Àrea de Joventut ha organitzat per a aquestes vacances les següents activitats:

Dia 28 de desembre: Gran MARATÓ CINEMATOGRAFICA amb la projecció de les pel·lícules:

- "Los increíbles albóndigas". - "Despedida de soltero".
- "La profecía".

Aptes per a tots els públics. **ENTRADA GRATUÏTA** i **SERVEI DE BAR**. **Lloc:** St Julià. **Hora:** A les 7 del vespre.

Dia 31 de desembre: CELEBRACIÓ DE LA FESTA DE CAP D'ANY. Gran espectacle àudio-visual amb **Movi-disc**, els millors disc-jockeys de Catalunya en un gran espectacle de llum i so.

La més gran **Movi-disc** de Catalunya portada expressament de Barcelona a Besalú per gaudir d'una benvinguda a l'any 1991. **Lloc:** Sant Julià. **Hora:** A partir de la 1 de la nit fins a... **HI HAURÀ SERVEI DE BAR.**

Ja estem preparant la programació d'estiu i necessitem les vostres idees. Feu-nos-les arribar...

Aprofitem l'avinentesa per saludar-vos, convidar-vos i desitjar-vos **BON NADAL I FELIÇ ANY 1991.**

NOTES D'ACTUALITAT

* En la VI Mostra Gastronòmica de la Garrotxa, celebrada al restaurant Can Xel el dimecres 28 de novembre, es va retre un homenatge al matrimoni Ventura i Teixidor de la Fonda Siqués (Cal Parent).

* En el lliurament dels premis a l'Exportació, la nit del dijous 29 de novembre, l'empresa Salvador Vilarrasa, S.A., va guanyar el Premi Extraordinari al creixement de la xifra d'exportació. Aquests premis són atorgats per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Girona, amb la finalitat de reconèixer la tasca exportadora de les empreses gironines.

* La Mireia Dòsil ha quedat cinquena de la categoria cadets en la cursa "Jean Bouin" celebrada a Barcelona el diumenge 2 de novembre.

* En Paco Viciano ha guanyat l'accèssit al Premi del VI Certamen de Música per a Cobla de la vila de Banyoles, patrocinat per l'Olimpíada Cultural. La peça premiada és una composició per a cobla i cor mixta titulada "Estany. Els colors reflectants".

ELS MATRIMONIS CIVILS A BESALÚ

El primer matrimoni civil a Besalú fou celebrat pel jutge Bonaventura Vilarrasa i Sicra, el secretari en Pere Abulí i Badosa, i els contraents l'Agustí Brugués i Olivet i l'Anna Prat i Bosch en data 24-VIII-1932. L'últim celebrat fins a l'acabament de la nostra guerra civil, el febrer de 1939, fou el fet pel jutge Bonaventura Vila i Masdeu, el secretari Miquel Mensa i Bores i els contraents Josep Abad i Garcia i Júlia Michelin i Egea, el 28-XII-1938. Acabada la guerra civil es passen infinitat d'anys sense cap celebració de matrimoni civil a la nostra vila. No és fins el dia 11-III-1978, o sigui quaranta anys després, que se'n torna a celebrar un davant del jutge d'Olot, Josep Pladeveya i Serra, que es desplaça a Besalú, secretària Nuri Terrades i Busquets. Els contraents eren Manel Martínez i Medina i l'Anna M.ª Planella i Santos.

Després d'aquest passen set anys sense cap més. Llavors se celebra el de Josep Sabaté Oller amb M.ª Teresa Alsus i Malagelada el 13-IV-1985. El celebra el jutge de Besalú en Manel Ramon i Sanchez, secretària Nuri Terrades i Busquets.

I arriba el tercer el 24-VII-1987, o sigui fa tres anys, el primer que vaig celebrar jo com a jutge de pau. Els contraents, l'Alberto Leon i Martínez i la Núria Bemaben i Mira, secretària Nuri Terrades i Busquets.

Com a anècdota i curiositat verídica, vull dir-vos que aquesta parella cada any per aquesta data del 24 de juliol ve a passar-la a Besalú. Aquest any han vingut a saludar-me amb el seu filllet Sergi, de 4 mesos. És reconfortant veure que es recorden de la nostra vila.

El segon matrimoni va ésser el 5-IX-1987. Els contraents, en Pere Sunyer i Gratacós i la Montserrat Adroher i Sarola.

El tercer fou el dia 6-XII-1987. Els contraents, Francesc Masoliver i Boix amb Nuri Soler i Martí.

Amb el que fa quatre, data 18-VI-1988, es casen en Jordi Bas i Vall i M.ª Assumpció Espargaró i Colom.

El cinquè fou el d'en Conrad Walter Jaap i Stangel amb M.^a del Mar Huerga i Piedras en data 7-VII-1988.

El 29-X-1988 arriba el sistè. Els contraents, en Joaquim Jiménez i Oroy amb M.^a del Carme Planells i Serra.

Passen al setè els contraents Miquel Vinyas i Roura i Francesca Romero i Cazorla el 26-VII-1989.

Un altre, el que fa vuit, en data 8-XII-1989. Ell, en Francisco Morales i Puertas, ella la Nuri Planella i Santos.

I arriba el novè. Fou el d'en Jaume de Montserrat i Nono amb l'Anna Valls i Carbó. La data, 14-V-1990.

I ja som al que fa deu, entre en Fidel Balés i Juanola i la Josefina Guinó i Dagas. La cerimònia la va celebrar l'Alcalde, en Sebastià Pèlachs i Farey en data 30-VI-90.

Després, el 15-IX-90, celebrem el que fa onze entre Francesc Graus i Fontana i M.ª Núria Busquets i Romagosa.

I el que fa dotze, de moment l'últim que hem celebrat, entre Josep Vilaseca i Lourdes Garcia i Gil en data 6-X-90.

Aquests són els que jo he celebrat fins ara com a jutge de pau. Secretària, sempre en tots, la Nuri Terrades i Busquets.

Aquesta és la història dels matrimonis civils a Besalú. Entre els onze que jo he celebrat podria contar-vos moltes anècdotes, però seria llarg de narrar. El que sí que vull dir-vos, és que una cerimònia de casament és una cosa curta, freda, si no fos pel caliu humà que s'hi posa per part de tots, tant si el casament és civil com si és canònic. Per tant, a mi em va semblar que era lògic que a més de la cerimònia oficial, curta, freda, jo hi posés quelcom per la meua part perquè aquest caliu no es perdés i en guardessin bon record, un ventall més ampli d'una diada que pot ésser transcendental en la vida d'una persona. I abans de començar la cerimònia els pregunto si tenen cap inconvenient que els llegeixi una petita plàtica, senzilla però humana. Tots m'han dit que no i a tots els l'he llegida. Ara bé, per a cada un d'ells diferent, mai el mateix, si bé l'entrellat guarda una relació amb l'acte.

De què els parlo? És difícil donar consell, però sí que els desitjo de cor felicitat i llarga vida, però ells són els qui han de posar els ingredients per aconseguir-ho, la paciència, la tolerància, la llibertat ben entesa, la comprensió, la convivència i amb tot això ben barrejat estimar-se molt, cada dia més, estimar-se sense taxa ni mesura, i d'aquesta manera gaudiran de plena felicitat, i quan els dic felicitat no penso en grans coses, sinó en les petites coses de cada dia, una mirada, un somriure i fer-se la vida planera l'un a l'altre. Si així saben fer-ho gaudiran de tot el que puguin anhelar i esperar.

Espero no haver-vos avorrit gaire, i ara ja sabeu una faceta més i potser força inèdita d'un senzill jutge de pau.

Joan Gratacós i Fernàndez.

Jutge de Pau de Besalú

Voldriem recordar-vos la nota que fa exactament un any va sortir en les pàgines del TALLAFERRO:

INFORMACIÓ SOBRE LA RECEPCIÓ DE TV3 A BESALÚ

D'acord amb l'Ajuntament de Besalú, fa temps que vaig instal·lar el repetidor per a la recepció de TV3 a Besalú i durant un any vaig ésser el responsable del seu funcionament. Després d'aquest temps, la tasca de mantenir-lo en condicions va passar al Municipi.

Per tant, i a causa de la quantitat de trucades que rebo -algunes fins i tot de mal to- quan el repetidor no funciona, us prego que truqueu a l'Ajuntament, que n'és l'actual responsable.

Josep Estarriola

B E S A L Ú

J. SERRA - 68 70 87

J. AYATS - 26 01 94

Avgda. Lluís
Companys, 16, 1r, 5^a
Tel. 59 05 43 -
17850 BESALÚ

**Si feu obres de qualsevol tipus, i necessiteu projectes,
direcció, control de qualitat, càlculs...**

VÍCTOR PUIG I COMPTA
ARQUITECTE TÈCNIC

Tècnic especialista en delineació d'edificis i obres.
Professor de dibuix i disseny. Tècnic informàtic.
c/. Consell de Cent, 51, 2^a - Tel. 59 05 03 BESALÚ

SANTA MARIA DE BESALÚ

No hi ha dubte que en el decurs d'aquests últims anys s'està fent un considerable esforç a tots nivells per a la recerca -després de llargues dècades d'anihilament- de la nostra pròpia identitat històrica.

Avui, sortosament, cada vegada més, les noves generacions es mostren més receptives, més sensibilitzades per descobrir, valorar i estimar les arrels del nostre passat. En aquest sentit Besalú és fita fonamental, ja que a través dels seus monuments evocadors hom pot percebre tot un pretèrit singular i cabdal on les gestes, els somnis d'aquells comtes, d'aquells abats, s'esdevingueren al llarg caminar dels segles -precedides de sagnants conteses bèl·liques i de la més tràgica dissort- en la degradació i en l'oblit posterior de les successives generacions.

Des del cor d'aquesta terra entranyable, la petja dels segles s'encarna com a viu testimoni en aquestes pedres milenàries, ennoblides d'èpiques gestes històriques, on encara sembla escoltar-se el trepig conqueridor, i emprenedor alhora, del comte Bernat I Tallaferró, on pot copsar-se l'alè, l'esperit d'aquella figura gegantina de la pròpia història nacional: l'abat Oliba. Autèntic vindicador de justícia, propulsor de la pau, vertader artífex del nostre redreçament col·lectiu, sota un sòlid objectiu: la pau i la justícia fonamentades en el respecte de la pròpia persona humana.

Recentment, Mn. Joan Carreras i Péra -director del Centre d'Estudis Diocesans, rector de Maià de Montcal, capellà custodi del santuari del Mont, home polifacètic, de vastíssima cultura, filòleg, periodista i escriptor de ploma fàcil i brillant, professor universitari, profund amant del nostre país- ens ha tramès un valuós treball d'investigació històrica, del qual és autor l'il·lustre erudit Mn. Jaume Marquès i Planagumà, arxiver del bisbat de Girona, a través del qual hom podrà avançar en el coneixement d'un dels nostres símbols històrics: Santa Maria de Besalú.

L'historiador olotí Francesc Montsalvatge i Fossas, als volums de la seva obra "Colección Diplomática del Condado de Besalú", va analitzar una part dels documents que ha investigat Mn. Marquès, el qual, com molt bé diu, "fornia així la base primera per a la història, no sols de Santa Maria, sinó també de la gent que hi foren vinculats, de masos i pobles que es documenten per primera vegada a través de les escriptures de l'arxiu canonial."

En aquests moments, tot el fons documental de Santa Maria -llevat d'una vintena de pergamins que romanen a l'Arxiu de la Biblioteca de Catalunya- resta a l'Arxiu Diocesà de Girona. A més de 967 pergamins, aplega abundants capbreuacions, llevadors, i una vintena de lligalls d'escriptures i plets que van del 1385 al segle XVIII.

Mn. Marquès n'ha fet una tria cronològica que s'inicia el 14 d'octubre de l'any 960 i s'atura el 16 de setembre de 1229. En total són 267 pergamins, ordenats, classificats i transcrits.

Certament, el patrimoni de Santa Maria fou important i molt escampat. Tot un rosari de masos i pobles en són viu testimoni documental.

Les possessions ubicades concretament a Besalú també foren nombroses. A través d'elles, hom va resseguir la geografia rústica i urbana d'aquell temps. Apareixen els veïnats de Capellada, amb el seu estany, Fornells i Pampalona. No menys interessant és el nomenclàtor de carrers: carrer del Cortal de Clarió, Capellada, de Bell-lloc, de Sant

Martí de Capellada, el Vila-Rubau, Porta Aquària, Mercadal, Torra Lladrera, els Hospitals, el Pont, l'església de Bell-lloc, etc.

Entre els veïns apareixen diferents famílies. Unes de nissaga militar, de comerciants, d'artesans jueus, propietaris, pagesos, etc. Qui sap les referències també als horts, les vinyes i plantacions d'oliveres.

En l'apartat d'anècdotes i curiositats, hi ha un assortiment el qual ben segur que ens colpirà a tots. Si més no, permeteu-me d'esmentar-vos-en una petita mostra: En les diades i festes assenyalades, hom havia de fer prestació de joncs, els quals s'estenien al paviment de les esglésies. Aquell marit que dona a la seva muller, com a esponsalici, a més d'altres propietats, un banc al Mercadal. Pagaments de cens, en espècies, tals com gallines, ous, pernils, etc. Compra de finques, emprant moneda pròpia de Besalú. Constatar tot un seguit de noms femenins avui pràcticament inusuals, com per exemple: Besaluna, Gueraua, Dolça, Arnalona, Elicardis, Fresca, etc.

Possiblement per a molts besalunencs pot ésser interessant -si més no, curiós- conèixer aquesta importantíssima aportació històrica. En aquest sentit, hom ha acceptat l'amable suggeriment del director de "TALLAFERRO", per demés sempre amatent i oberta, perquè a través d'aquestes pàgines, es vagi fent present al llarg de successives edicions aquesta autèntica visió del nostre pretèrit.

Abans, però, per tal d'incidir en la temàtica, talment com a pòrtic, en el proper número de "TALLAFERRO" voldria fer una aproximació històrica del conjunt monumental de Santa Maria de Besalú.

J. Pèlachs i Rojals

EL COL·LEGI PÚBLIC

"SALVADOR VILARRASA" INFORMA

Malgrat l'interès que el Claustre de Professors i el Consell Escolar van posar en el projecte del Centre d'Estudis "Sant Jordi": LA INFORMÀTICA A L'ESCOLA, hem de comunicar a tots els interessats que el curs s'ha suspès per manca de matrícula suficient, segons els responsables de l'esmentat Centre Sant Jordi. Ho lamentem.

La Direcció

**Els alumnes de 8è. de l'escola pública
"Salvador Vilarrasa" us convidem
a la representació dels Pastorets
els dies 25, 26 i 30 de desembre
a Sant Julià.
Us hi esperem a tots!**

CIRCULACIÓ I CARRER MAJOR

Una de les coses que tinc molt clares és que el poc o el molt que sóc ho dec a Besalú. Aquest poble estimat que els primers deu anys de la meua estada va posar-me a prova per guanyar-me la vida i tirar la família endavant però, gràcies a Déu, en aquest món només estimem el que ens costa, i amb els veïns d'aquells anys havíem compartit i conviscut unes especials circumstàncies que, per a un empordanès com jo, eren inaguantables pel seu radicalisme. Aquesta situació, i gràcies a Déu altra vegada, ja ha passat a la història. Per cert, si mal no recordo era en Joan Maragall qui deia: *Desgraciats els pobles que tenen massa història*, i també és cert que *avui no es pot viure de la història*. Aquesta banalitat la dic jo i qualsevol persona que tingui un mínim de criteri. El passat ha d'ésser un estímul per al present, com el futur l'esperança de cada dia.

Deixem-nos, però, de filosofies i anem al gra: La correspondència que Besalú ha tingut en mi és, en llenguatge "progre", "massa" i per anys que visqui sempre estaré en deute amb aquesta vila tan preciosa que tristament sembla que no tenim gaire interès a fer més bonica i més atractiva.

Fa poc, uns veïns del Carrer Major vam acordar presentar un escrit al Sr. Alcalde i al Consistori, escrit que s'inclou en aquestes ratlles: Els qui signen aquestes ratlles, etc...

Pretenem expressar-vos els arguments que, segons el nostre criteri, justifiquen la petició que formulem amb el convenciment que serà degudament considerada i portada a terme si significa una sensible millora per a tot el poble i mereix el consens de la majoria.

1r.- En l'actualitat, el trànsit de cotxes i motos pel nostre carrer ha arribat a ésser insuportable, no ja pel soroll escandalós i punible de moltes motocicletes i pel poc civisme dels qui les condueixen, sinó perquè s'estan creant a cada moment situacions de seriós perill per als peatons i molt particularment per a les criatures, les mares o els acompanyants de les quals han d'estar permanentment pendents de la seva vigilància, que es fa obsessiva per la velocitat increïble i bestial de molts vehicles.

Certament que la Providència ha vetllat fins avui, i no s'han produït accidents greus, circumstància que ens demostra el miraculós del fet i que ens obliga a adoptar mesures humanes i reals en lloc de posar el cap sota l'ala i deixar la solució a mans de l'Àngel de la Guarda.

2n.- El nostre Besalú té un patrimoni d'una riquesa notable i tots tenim l'obligació no sols de vetllar per ell, sinó de fomentar-lo i, en el bon sentit de la paraula, d'explorar-lo pel nostre propi benefici. Ens referim, lògicament, al bagatge històric, arqueològic, monumental, etc..., de categoria internacional, i que possiblement els propis veïns no valorem prou. Aquest constitueix el nostre principal recurs i seria imperdonable no aprofitar-lo per promoure en tots sentits la riquesa de la vila i dels vilatans.

Hem de fer de Besalú una vila més atractiva, més ben atesa, més bonica, més acollidora... i la resta vindrà de més a més. Seria lamentable que ens poguessin dir allò que l'arbre no ens deixa veure el bosc.

No pretenem, amb aquest escrit, fer cap mena de literatura, únicament despertar-nos tots a la realitat i a un futur esperançador i totalment assequible amb l'esforç i la col·laboració de tots plegats. Tampoc no pretenem, aquests veïns del Carrer Major, obtenir cap privilegi, ja que creiem que hi ha altres sectors amb situacions semblants encara que no tan desesperades com la nostra, tota vegada que el Carrer Major significa l'entrada al poble i la seva amplitud no permet gaires filigranes als conductors, però sí nombroses contorsions i "dribblings" als peatons.

Per altra part, les característiques del Carrer Major el fan idoni per passejar-s'hi, i més perquè porta el visitant a la meravellosa Plaça Major, mal anomenada de la Llibertat, ja que la llibertat, entre altres coses, exigeix respecte i, paradoxalment, en aquesta plaça hi ha uns magnífics senyals de trànsit que prohibeixen aparcar. El que passa és que no es veuen perquè els cotxes aparcats i apilats les tapen. De la llibertat al llibertinatge hi ha un pas i, dissortadament, en aquest sentit els besaluencs fa molt de temps que l'hem donat, però creiem que el seny i l'interès per Besalú i per nosaltres mateixos ens farà esmenar la pàgina. No sé si som capaços d'imaginar-nos la Plaça Major neta, ben atesa, amb arbres i algun banc de pedra... Sens dubte, faria caure la baba a tothom i al forà el convidaria a estar-s'hi una bona estona i meditar que de pobles com el que té la sort de visitar no n'hi ha gaires.

3r.- Voldríem, encara que només fos somerament, tractar una qüestió sota una òptica estrictament econòmica i comercial: L'any 1990 no es pot viure a l'ombra dels

nostres famosos comtes ni amb una mentalitat estancada i mig a les fosques. Es diu que s'ha d'ésser progressista o "progre". Conforme, però amb mesura, ja que algunes situacions d'avui si s'assemblen en quelcom al vertader progrés són pura coincidència, com es diu de les pel·lícules, però anem concretament al tema: El desenvolupament d'un poble depèn necessàriament sempre de l'explotació, en un sentit correcte, dels seus propis recursos: la ceràmica de la Bisbal, les puntes de Blanes, els torròn d'Agramunt, etc. Nosaltres tenim, com dèiem abans, una herència del passat, un patrimoni que cal actualitzar ja que no es pot viure de renda d'un paper que no dóna dividends. El nostre conjunt monumental és, gràcies a Déu, d'excepció, i oferir-lo amb dignitat ha d'ésser molt rendible ensems que una satisfacció i un orgull. El millor "souvenir" que es poden emportar els qui visitin el poble és un inesborrable i gran record que sempre comporta el desig de divulgar-lo i la necessitat de fer-lo comunitari.

Un altre aspecte: Sembla que hi ha una opinió, molt respectable però totalment desfasada, la qual és que privar la circulació de vehicles ha de repercutir negativament en el rendiment dels comerços. Som a l'any 1990 i a tot arreu del món, poblacions grans i petites, el millor comerç és ubicat en les zones peatonals. Això ho confirma el fet que l'adquisició d'un local de negoci és força més costosa en zona peatonal, i d'això en pot donar testimoni qualsevol agent de la propietat immobiliària.

Sens dubte que tant per part del consumidor com del comerciant suposa adaptar-se en un principi al canvi, però després uns i altres ho agraeixen.

És sabut que a Olot, quan es va tallar la circulació al Carrer dels Sastres, es va produir una protesta quasi unànime dels botiguers a l'Ajuntament. Aquest va ésser conseqüent amb la seva decisió i al cap, encara no, de dos mesos, els mateixos botiguers es personaren a l'Ajuntament per justificar el seu error i donar-li les gràcies per la mesura que havia pres.

Podríem fer molts més comentaris però no volem abusar de la vostra paciència ni de la de la Corporació Municipal. Únicament moguts per una associació d'idees i per una absoluta sinceritat, hem de confessar que els comentaris que tots hem sentit de la gent que té la gentilesa de visitar-nos són vertaderament significatius i preocupants.

4.- Volem agrair, senyor Alcalde, que us hàgiu anticipat a la súplica que us volíem fer, de tenir una reunió de veïns per dialogar i tractar a fons la qüestió. Estem segurs que amb gent de seny ha d'ésser molt fàcil arribar en un acord.

Finalment volem fer palès que la festa que es va celebrar, anomenada "del turisme", a la nostra plaça, fou una mostra d'organització, de bon gust, de simpatia i de civisme. Que sigui la primera pedra de tota una obra, d'una dedicació generosa de tots al nostre Besalú. Que la nostra estimada vila tingui la vàlua i el reconeixement que es mereix. Creiem, també, que ens devem tots a aquesta tasca i que per molt que fem mai no posarem l'última pedra, perquè sempre és possible fer més per allò que s'estima de veritat, i tots nosaltres estíem Besalú.

Per tot l'exposat us demanem a vós i a la Corporació Municipal que, prèviament consultat el criteri dels vilatans, si és majoritari, ordeneu tallar la circulació de vehicles al nostre carrer. És obvi preveure la càrrega i descàrrega dels comerços, els veïns del carrer que tenen vehicle, el trasllat de malalts al dispensari, etc.

Amb gràcies anticipades a l'interès... etc.

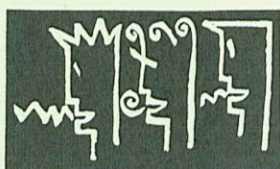
El senyor Alcalde va convocar una reunió dels veïns afectats. Vull creure que tots, encara que l'assistència fou escassa. El resultat de la reunió fou contundent; es refusà, quasi per una majoria absoluta, la petició de l'esmentat escrit. Aquest acord jo l'accepto i el respecto, però per altra part continuo pensant, i tinc tot el dret de fer-ho i de manifestar-ho, que és possible que interessos econòmics molt respectables però per a mi equivocats, mal concebuts, arcaics pels temps que vivim i contradictoris a la palesa realitat, puguin emmascarar el criteri honrat i honest de molta gent que sembla que volen viure només el present ignorant el demà.

Creiem que el tema tractat és molt més ampli i important, i que afecta tots els veïns de la vila i no només els del Carrer Major, que de cap manera no podem, i jo m'hi poso el primer, arbitrar decisions que pertocquen a tot el poble.

No pretenc res més, amb aquest escrit, que complir amb el meu deure de fill adoptiu de Besalú i desitjar el millor per al nostre poble. Si la sinceritat i la llibertat d'expressió de vegades no són gaire agradoses, no deixaran mai d'ésser el primer dret de la persona sempre i quan siguin respectuoses i tolerants.

Finalment, una altra cosa tinc també molt clara: no m'agradaria gens ésser manipulat.

J. G. F.

ALPHABET
Centre d'idiomes

-ANGLÈS
-FRANCÈS
-ALEMANY

-Tots els nivells. Adults, mainada, grups reduïts.
-Professorat nadiu. -Preparació diplomes oficials.
-Servei de traduccions i intèrprets / Biblioteca i videoteca.
-Estades a l'estranger.

INSCRIPCIONS A PARTIR DEL 2 DE GENER DE 6 A 9

Us convida a la seva inauguració. Dia 4 de gener a les 7 de la tarda a l'Edifici Jardí.

Sorteig entre tots els convidats d'una panera Tutti Frutti.

Carretera d'Olot, 12. Tels. 59 05 75 - 59 11 08. BESALÚ

MOVIMENT DEMOGRÀFIC A LA VILA DE BESALÚ

L'ANY 1989,

SEGONS EL PADRÓ D'HABITANTS

NAIXEMENTS

Eloi Masoliver i Soler	25 gener
Narcís Escudero i Sánchez	1 febrer
Marta Bellapart i Rubert	19 març 1989
Mireia Juncà i Genové	23 abril
Iris Garcia i Alves	24 abril 1989
Mariona Duran i Oliveras	7 maig
Guillem Pèlachs i Buch	21 juliol
Irene Carrero i Plana	29 novembre
Adrià Julià i Juanola	4 desembre
Anna Aumatell i Tubert	15 desembre
Clara Vilar i Coromina	27 desembre

MATRIMONIS

Joan Planella i Agustí i Ramona Jou i Compta	Besalú, 19 de març
Narcís Vila i Duch i M. ^a Mercedes Vilarrasa i Estela	Castelló d'Empúries, 3 de juny
Juan Luis Cono i Cono i M. ^a del Carmen Sánchez i Surroca	Besalú, 10 de juny
Josep M. ^a Parés i Feu i Marta Figueras i Cabarrocas	Porqueres, 17 de juny

BESALÚ, JULIOL

Miquel Viñas i Roura i Francisca Romero i Cazorla	Josep Masmitjà i Guinart i Núria Roura i Viñas	Besalú, 10 de setembre
Jordi Carretero i Navarro i Dolors Grabolosa i Trayter		Porqueres, 10 de setembre

Josep Cabañas i Corominas i Rita Soler i Busquets
Sant Joan les Fonts, 16 de setembre

Narcís Font i Gironés i M.ª Nieves Ruiz i Rincon
Besalú, 30 de setembre

Pedro Tenas i Llampayas i Justa Mañas i Robles
Besalú, 16 d'octubre

Joan Ayats i Palomeras i Maria Dolores Estarriola i Pujol
Besalú, 15 d'octubre

Josep Vila i Padrosa i Maria Àngels Tubert i Quintana
Porqueres, 4 de novembre

Francisco Morales i Puertas i Núria Planella i Santos

DEFUNCIONS

Joaquim Masó i Valls	10-V-1907 - 18-I-1989
Maria Masmitjà i Hortuna	10-IV-1901 - 5-III-1989
Isabel Feliu i Quintana	25-II-1907 - 21-IV-1989
Maria Iglésias i Suñé	27-VIII-1908 - 6-V-1989
Francisco Llandrich i Devesa	18-II-1906 - 6-V-1989
Assumpció Masó i Bagó	19-VIII-1905 - 30-IV-1989
Josep Sarola i Sarola	14-IV-1915 - 4-VI-1989
Rosa Costa i Santaló	21-X-1913 - 17-VII-1989
Pedro Cuevas i Ros	24-IX-1942 - 25-VII-1989
Francisco Prujà i Trias	27-VI-1949 - 20-VII-1989
Josep Quintana i Masó	4-XI-1917 - 16-VII-1989
Estrella Masmitjà i Rius	29-IX-1907 - 20-VIII-1989
Vicens Busquets i Juanola	19-VIII-1908 - 21-X-1989
Josep Duranton i Lleñas	24-I-1909 - 19-XI-1989
Pilar Estela i Molinet	16-VIII-1901 - 4-XII-1989
Emília Boix i Font	1-X-1925 - 4-XII-1989
Ernest Carbonell i Pinadell	26-I-1908 - 18-XII-1989

Han col.laborat en aquest número:

DIPUTACIÓ DE GIRONA

Caixa de Girona

